

DANSEN OP DE RAND

Eenakter in acht scènes

door

HANS RAZENBERG

TOONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DANSEN OP DE RAND** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HANS RAZENBERG** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© **2025 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.

E-mail: rechten@toneelfonds.be. **Telefoon:** (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

HOOFDROLLEN:

1. **Aphrodite** (vrouwelijk / non-binair) - Godin van de liefde. Warm, meewarig, soms sarcastisch. Ze voelt diep, maar kijkt met verwondering naar de wereld die liefde afwijst.
2. **Ares** (mannelijk) - God van de oorlog. Cynisch, provocerend, geestig in zijn hardheid. Geniet zichtbaar van menselijke zelfvernietiging, maar met een glimp van melancholie.
3. **Hermes** (m/v/x) - God(in) van communicatie en chaos. Slim, gevat, met journalistieke flair. Wisselt moeiteloos tussen luchtigheid en scherpe observaties. Speelt vaak de 'presentator' van het stuk.
4. **Julius** (ca. 19, m) Gevoelig, bedachtzaam, met artistieke of dromerige inslag. Komt uit een 'gewone' achtergrond. Probeert te blijven geloven in vrijheid en schoonheid, zelfs als die onder druk staat.
5. **Rommel** (ca. 19, m) - Zoon van een rechtse parlementariër. Stoer van buiten, innerlijk verscheurd. Worstelt met de liefde voor Julius én zijn afkomst. Vraagt zich af of je kunt ontsnappen aan je bloed.

Aphrodite speelt ook de moeder van Julius, Ares als Gideon de vader van Rommel en Hermes de reporter/journalist Marnix

BIJROLLEN: (allen tevens leden van het Koor)

6. **Veerle** (ca.21) - Goede vriendin van Julius
7. **Sandra** (ca. 45) - Burgerpanel-lid en moeder van een genezen (?) homoseksuele zoon.
8. **Dionysus** - God van de wijn en dronkenschap

THEATRALE VORM:

Dansen op de Rand is geschreven voor het vlakkevloertheater met minimale technische middelen, en leent zich bij uitstek voor een intieme, fysieke en gelaagde speelstijl. Het stuk combineert realistische scènes met abstracte overgangen, waarin poëtische taal, beweging, koorpartijen en goddelijke interventies in elkaar grijpen. De Griekse goden zijn tastbaar aanwezig, maar onzichtbaar voor de stervelingen – een spel met zichtbaarheid, invloed en onmacht. De cast is bewust beperkt tot 8 à 10 spelers, met ruimte voor dubbelrollen en creatieve invulling van het koor. Het publiek wordt bij momenten rechtstreeks aangesproken of uitgenodigd om mee te bewegen, waardoor de vierde wand subtiel doorbroken wordt.

NOOT VAN DE MAKER:

Dansen op de Rand is geïnspireerd door uiteenlopende stemmen en werelden. Van de politieke urgentie van Timothy Snyder, via de retorische overdrijving en satire van Ilja Leonard Pfeijffer, tot de romantiek van *Romeo and Juliet* en de verstilde poëzie van Hetty McDonald's film *Beautiful Thing*. Hun invloed is voelbaar in de toon, structuur en beeldtaal van het stuk.

SCÈNES:

- 1 De Goden Ontwaken
- 2 Tussen twee tikken van een camera
- 3 De Wet van Stilte
- 4 In het theater
- 5 Spiegelstrijd
- 6 Vluchten of blijven
- 7 Televisie en toneel
- 8 Dansen op de Rand

Scène 1 – De Goden Ontwaken

(Locatie: Een lege ruimte. Enkel een wit tapijt, vaag belicht. Drie figuren – Aphrodite, Ares en Hermes – ontwaken uit een soort slaap of coma.

Ze dragen geen klassieke gewaden, maar iets tussen streetwear en mythisch in: tijdloos, urban, verwassen glorie.

Licht langzaam aan. Niet warmer dan de toestand van de wereld.)

ARES: *(schudt Aphrodite ruw wakker)* Wakker worden, Aphrodite. Je hebt nu lang genoeg in je goddelijke winterslaap liggen niks.

APHRODITE: *(smakend, geeuwt)* Hm. Ares, jij leeft ook nog. *(sarcastisch)* Dus? Wat heb ik allemaal gemist terwijl ik droomde van orgieën en olijfbomen?

ARES: *(kijkt op iets wat lijkt op een versmolten smartwatch)* Vijf oorlogen, drie staatsgrepen, de heropening van Guantánamo... *(pauzeert)* ...en een nieuw dieetboek van Poetin: "Hongeren naar de overwinning".

HERMES: *(tikt in de lucht, alsof op onzichtbare tablet)* Hashtag: #OorlogsWeerIn Trending... in #Groenland. Van alle plekken.

APHRODITE: Groenland? Dat was ooit een ijsberg met verlegen walvissen. En geen pinguïn te bekennen.

ARES: Tegenwoordig Amerikaans vakantieoord. *(beat)* Voor zon, zee en waterboarding.

HERMES: *(grijnst, neemt positie alsof hij in een talkshow zit)* Vance rules. *(overdreven Amerikaans accent)* "Ik heb Trump niet vermoord. Hij stierf gewoon... op het juiste moment."

APHRODITE: *(kijkt hem strak aan)* Ik weet niet wat tragischer is: z'n dood of het feit dat niemand het opmerkte.

ARES: Hongarije en Slowakije naar Rusland. De Baltische staten één groot fort. Polen weg. Roemenië ook. Europa is een kaasplankje geworden. Zonder kaas. Alleen gaten.

HERMES: In Nederland heeft premier GW nu regenbogen op de zwarte lijst gezet. Te kwetsend voor Washington én Moskou.
(pauzeert)

Dat hij alle LHBTI's al heeft laten ontslaan uit overheidsdienst, bleek... onvoldoende.

APHRODITE: (*ironisch opgewekt*) Ach, de liefde. Vroeger een feest. Nu een vorm van binnenlands terrorisme.

ARES: (*donderend, opstaand*) Liefde is zwakte. Ik zeg: stuur de twee jongens naar het front en laat ze paaldansen na een overwinning.

HERMES: (*tegen het publiek*) Weersvoorspelling voor vandaag: Twee jongens. Eén verboden kus. Duizend camera's. Geen genade.

APHRODITE: (*bemerkt iets*) Daar. Zie je ze? Ze ademen nog. Ze durven nog.

ARES: Ze dansen. Aan de rand.

APHRODITE: (*schamper*) Romantisch. Dom. Menselijk.

HERMES: (*spreekt het niets in, alsof hij live uitzendt*) Welkom in het jaar 2035. Waar liefde strafbaar is, oorlog trending, misleiding de norm en de goden zich afvragen of uitsterven van de mens niet toch eleganter was.

APHRODITE: Vadertje Zeus heeft er een puinhoop van gemaakt sinds hij zich door de mens tot enige, ware God liet kronen. Misschien moeten *wij* het nog één keer proberen. Misschien is dit kikkerlandje nog niet reddeloos verloren.

(*ze kijkt, zacht*) ...Ah. Wat een schattige jongens.

(*Stilte: Lang, zwaar. Dan een elektronische beat. Een flits – twee silhouetten: Julius en Rommel, achter een doek of in tegenlicht*)

APHRODITE: Zolang zij nog dansen... ...doen wij nog mee. Onze rol is nog niet uitgespeeld.

(*Licht verandert subtiel*)

KOOR: *(onverwacht, van opzij of vanuit de zaal; fluisterend, herhalend)*

Zolang zij dansen...

Zolang zij ademen...

Zolang zij durven...

(Koor komt langzaam op, in sobere, rituele beweging. Sommigen dragen maskers. Ze vormen een zachte, menselijke stroom die de jongens begeleidt naar voren, naar het licht)

KOOR: *(zingend of ritmisch sprekend, met toenemende kracht)*

Liefde is geen misdaad.

Dans is geen wapen.

Zij zijn geen gevaar.

Zij zijn het begin.

(Koor stapt terug in het duister terwijl Julius en Rommel in volle belichting komen.

Licht op de jongens en muziek zwelt aan)

Einde scène 1

Scène 2 – Tussen twee tikken van een camera

(Locatie: Een bankje. Verder niets. Lichte achtergrondruis: vogels, verre sirene, wind. Julius en Rommel zitten naast elkaar, bijna tegen elkaar aan.)

Licht: zacht, schemerig daglicht)

JULIUS: *(bijna fluisterend)* Je ruikt naar vuurwerk.

ROMMEL: Wat?

JULIUS: Ja... je jas. Alsof je net uit Oud & Nieuw komt gestapt. Maar dan in april.

ROMMEL: *(mompelt)* Jij ruikt naar regen. En citroen.

(korte stilte. Niet ongemakkelijk, maar geladen)

JULIUS: Dat is mijn shampoo.

ROMMEL: Ik weet het.

(ze lachen. Hun knieën raken even, dan trekt Rommel die van hem terug. Julius kijkt opzij)

JULIUS: Wil je dat ik iets verder ga zitten?

ROMMEL: Nee. Blijf zo.

JULIUS: Oké.

(pauze. Julius ademt diep in)

Weet je nog die keer... in de fietsenstalling?

ROMMEL: *(paniek)* Wat bedoel je?

JULIUS: Rustig maar. Niemand hoort ons. Ik bedoel gewoon – toen je m'n hand vastpakte en samen een dansje maakte. Een lolletje, zei je.

ROMMEL: Was het ook.

JULIUS: Was het?

ROMMEL: *(nu zachter)* Misschien niet.

(korte stilte. Ze kijken elkaar heel even aan. Dan lacht Julius zacht)

JULIUS: God, we zijn net een slechte romcom. Van die jongens die je in series ziet, vlak voordat er iets tragisch gebeurt. We

moeten weg hier, de scène klopt té goed.

ROMMEL: *(met kleine glimlach)* Wat zou jij doen als we nergens bang voor hoefden te zijn?

JULIUS: Ik zou je hand pakken. Je hoofd op mijn schouder leggen. Misschien – als je het zou willen – je kussen.

(stilte. Dan heel zacht: Rommel beweegt zijn hand iets dichterbij. Julius doet hetzelfde. Hun pinken raken elkaar)

ROMMEL: Wat als we worden gezien?

JULIUS: Dan waren we in elk geval echt.

ROMMEL: Jules...

(een geluid op de achtergrond – misschien een fietsbel of voetstap. Rommel schiet direct overeind en schuift van Julius weg. Doet alsof hij iets op zijn smartphone leest)

(Rommel onnatuurlijk luid, richting niemand)

Die nieuwe update van MyNews is zo ruk. Alleen nog maar Rusland, gender-paniek en vaders die weten wat goed voor je is.

JULIUS: *(grinnikend, maar pijnlijk)* Je feed past perfect bij je politieke achtergrond.

ROMMEL: Laat me. Serieus. *(korte spanning. Julius kijkt weg. Rommel zucht, zachter)* Sorry.

JULIUS: 't Is oké. *(na een seconde)* We zijn gewoon... ..tussen twee tikken van een camera in.

ROMMEL: Wat?

JULIUS: Zo voelt het. Alsof er elk moment ingezoomd wordt. Een drone, een algoritme, je vader.

ROMMEL: *(hij glimlacht schuin)* Mijn vader is geen algoritme. Hij is ouderwets vlees en botten.

JULIUS: En vooral haat. Het is kut. Privacybeleid van Nederland 2035: alles mag, behalve ademen als homo.

(korte stilte. Ze zitten nu met ruimte tussen hen in. Dan durft Julius weer)

Weet je zeker dat je dit wil?

ROMMEL: Wat?

JULIUS: Ons. Dit. Ik bedoel... ik weet niet hoeveel fucks je vader nog in het parlement heeft, maar ik gok... nul?

ROMMEL: *(snauwt bijna)* Laat hem erbuiten.

JULIUS: Doe ik. Maar hij stemde wel voor dat 'normalisatie-decreet'.

ROMMEL: *(haalt zijn schouders op)* Dat was politiek.

JULIUS: Rommel... we zijn politiek.

(pauze. Dan komt Veerle op. Vriendelijk, oplettend. Ze is iets ouder – 20, 21 – maar nonchalant in haar aanwezigheid)

ROMMEL: *(heeft haar nog niet gezien)* Soms... droom ik dat ik in een land ben waar je gewoon mag kussen wie je wil.

JULIUS: Ik droom van dezelfde jongen. Elke keer. Hij ruikt naar vuurwerk. En zegt nooit wat hij voelt.

(Veerle hoest demonstratief. Rommel schrikt. Julius glimlacht)

VEERLE: Jullie zijn weer lekker subtiel hè.

ROMMEL: *(nors)* Wat doe jij hier?

VEERLE: Ik rookte een sigaret en hoorde het zenuwachtige gehijg van twee closeted pubers. Dacht: even kijken of ik eerste hulp moet verlenen.

JULIUS: We deden niks.

VEERLE: Precies. Dat is het tragische eraan.

ROMMEL: Je weet van niks, oké?

VEERLE: *(kijkt hem doordringend aan)* Ik weet alles, Rommel. Ik wist het al toen je 14 was en alleen maar naar de klok keek als die jongen van atletiektraining langsliep.

(stilte. Rommel heeft niets te zeggen. Julius probeert luchtig te blijven)

JULIUS: Zij is beter in coming-outs dan Google Maps in straatnavigatie.

VEERLE: *(serieus)* Wat jullie doen – is mooi. Maar ook gevaarlijk. Zeker als één van jullie bloedverwant is van meneer “Nederland eerst, liefde laatst”.

ROMMEL: Je hoeft me niet te beschermen.

VEERLE: Misschien niet. Maar Julius wel. En jezelf misschien ook.

(een moment van kwetsbaarheid. Dan – weer een geluid op de achtergrond. Deze keer een drone zoemend in de verte)

ROMMEL: *(plots weer gespannen)* Shit. Ik moet gaan.

JULIUS: We zouden nog...

ROMMEL: *(onderbreekt)* Later, oké?

(hij verdwijnt. Veerle blijft achter met Julius)

VEERLE: Je weet dat hij je echt leuk vindt, toch?

JULIUS: Dat weet ik.

(pauze)

VEERLE: *(voorzichtig, maar doelgericht)* Er is vanavond een bijeenkomst. Klein. In een oud theater dat niet op de scans van de gemeente staat. We noemen het een dansles, maar... we weten allemaal wat het is.

JULIUS: *(licht ironisch)* Een dansles in burgerlijke ongehoorzaamheid?

VEERLE: Een oefening in herinneren dat we bestaan. *(pauzeert)* Kom mee, Julius. Je hoeft niks te zeggen. Alleen er zijn. Zichtbaar zijn is soms al genoeg.

JULIUS: *(kijkt naar de plek waar Rommel net verdween)* Hij zou het haten.

VEERLE: Dan moet hij zichzelf maar leren liefhebben. Jij hoeft niet kleiner te zijn omdat hij het niet durft.

(Julius zegt niets. De tijd lijkt even te vertragen. Licht verandert: een lichte schaduw valt over Veerle en Julius.)

Ares en Aphrodite treden zichtbaar op, de tijd staat stil. Julius en Veerle bevroren in houding)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto